

DANE TEKSTOWE W JĘZYKU C - TABLICE ZNAKOWE

Stała tekstowa / łańcuchowa jest tablicą znaków zakończoną znakiem o kodzie: **0**

np. stała łańcuchowa: **"Jestem tekstem"**

ASCII →	...	'J'	'e'	's'	't'	'e'	'm'	' '	't'	'e'	'k'	's'	't'	'e'	'm'	'\0'	...
wartości →	...	74	101	115	116	101	109	32	116	101	107	115	116	101	109	0	...
adresy →	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24

Definicje i inicjalizacje zmiennych „tekstowych”:

```
char tekst[ ] = { 'J', 'e', 's', 't', 'e', 'm', ' ', 't', 'e', 'k', 's', 't', 'e', 'm', '\0' };
char tekst2[ ] = { "Jestem tekstem" };
char tekst3[ ] = "Jestem tekstem";
char tekst4[100] = "Jestem tekstem";

char * tekst5;           // wskaźnik na znak == wskaźnik na początek łańcucha znaków
tekst5 = "Jestem tekstem"; // przypisanie zmiennej tekst5 adresu stałej tekstowej

tekst5 = tekst4 ;           // poprawne przypisanie adresu tablicy

char tekst6[100];        // 100-elementowa tablica znaków
tekst6 = "Jestem tekstem" ; // błędne przypisanie !!!
memcpy( tekst6, "Jestem tekstem", 15 ); // poprawne przypisanie
strcpy ( tekst6, "Jestem tekstem" );    // poprawne przypisanie
```

Przykładowe operacje na pojedynczych literach tekstu:

```
tekst[1] = 'E';           // zamiana drugiej litery na dużą
tekst[2] = tekst[2] - 32; // zamiana trzeciej litery na dużą (?)
tekst[3] = toupper( tekst[3] ); // zamiana czwartej litery na dużą

for( int i=4; i<10; i++)
    tekst[ i ] = toupper( tekst[ i ] ); // zamiana kolejnych sześciu liter

tekst[5] = '\0';        // skrócenie tekstu do 5 liter

for( int i=0; tekst[ i ] != '\0' ; i++)
    cout << tekst[ i ]; // wydrukowanie zawartości tekstu (1)

for( char* wsk=tekst; *wsk ; wsk++)
    cout << *wsk;      // wydrukowanie zawartości tekstu (2)
```

Przykład przetwarzania tekstów → dodanie rozszerzenia „*.txt” na końcu nazwy pliku

```
#include <iostream.h>

void main(void)
{
    char nazwa[100];
    cout << "Podaj nazwe pliku: ";
    cin.getline(nazwa,100);

    // poszukiwanie ostatniej kropki w łańcuchu
    int i, poz_kropki=-1;
    for(i=0; nazwa[i] != '\0'; i++)
        if( nazwa[i] == '.')
            poz_kropki=i;

    // sprawdzenie obecności rozszerzenia txt
    bool jest_txt=false;
    if(poz_kropki!=-1)
        if( nazwa[poz_kropki+1]=='t' && nazwa[poz_kropki+2]=='x' &&
            nazwa[poz_kropki+3]=='t' && nazwa[poz_kropki+4]=='\0' )
            jest_txt=true;

    //jeżeli nie ma rozszerzenia ".txt" to dopisujemy je na końcu nazwy
    if( !jest_txt )
    {
        nazwa[i+0] = '.';           // zmienna 'i' nadal wskazuje koniec nazwy
        nazwa[i+1] = 't';
        nazwa[i+2] = 'x';
        nazwa[i+3] = 't';
        nazwa[i+4] = '\0';
    }

    // // To samo co powyżej, ale z wykorzystaniem gotowych funkcji <string.h>
    // char* poz_kropki= strchr(nazwa, '.');
    // bool jest_txt=false;
    // if( poz_kropki && strcmp( poz_kropki, ".txt" )==0 )
    //     jest_txt=true;
    // if( !jest_txt )
    //     strcat(nazwa, ".txt");

    // wyświetlenie wyniku – nazwy z rozszerzeniem txt na końcu
    cout << endl << endl;
    cout << "Nazwa z rozszerzeniem \"txt\" = [ " << nazwa << " ]";

    cout << "Nacisnij ENTER, aby zakonczyc program";
    cin.get();
}
```

Funkcje operujące na łańcuchach znaków <string.h>

Funkcja kopiowania zawartości jednej tablicy znakowej do drugiej (ang. „string copy”).
Prototyp:

```
char *strcpy(char *dest, const char *src);
```

```
// przykładowa implementacja (z wykorzystaniem zapisu „indeksowego”)
```

```
char * strcpy( char tekst_wyj[ ], char tekst_wej[ ] )  
{  
    int i = 0;  
    while( ( tekst_wyj[ i ] = tekst_wej[ i ] ) != '\0' )  
        i++;  
    return( tekst_wyj );  
}
```

```
// kopiowanie jednego łańcucha do drugiego → wersja wskaźnikowa (1)
```

```
char * strcpy( char *tekst_wyj, char *tekst_wej )  
{  
    char *pocz=tekst_wyj;  
    while( ( *tekst_wyj = *tekst_wej ) != '\0' )  
        {  
            tekst_wyj++;  
            tekst_wej++;  
        }  
    return( pocz );  
}
```

```
// funkcja kopująca łańcuchy – wersja wskaźnikowa (2)
```

```
char * strcpy( char *tekst_wyj, char *tekst_wej )  
{  
    char *pocz=tekst_wyj;  
    while( *tekst_wyj++ = *tekst_wej++ );  
    return( pocz );  
}
```

```
// kopiowanie, z ograniczeniem długości kopiowanego łańcucha
```

```
char * strncpy( char tekst_wyj[ ], char tekst_wej[ ], unsigned maks_dlugosc )  
{  
    int i = 0;  
    while( ( tekst_wyj[ i ] = tekst_wej[ i ] ) != '\0' && i < maks_dlugosc )  
        i++;  
    return( tekst_wyj );  
}
```

Funkcja porównująca teksty: `int strcmp ( char *tekst_1, char *tekst_2 )`
(ang. „string compare”)

funkcja zwraca wartość: < 0   gdy   tekst_1 < tekst_2
= 0   gdy   tekst_1 == tekst_2
> 0   gdy   tekst_1 > tekst_2

```
int strcmp( char tekst_1[ ], char tekst_2[ ] )           // wersja tablicowa
{
    int i = 0;
    while( tekst_1[ i ] == tekst_2[ i ] )
        if( tekst_1[ i++ ] == '\0' )
            return( 0 );
    return( tekst_1[ i ] - tekst_2[ i ] );
}
```

```
int strcmp( char *tekst_1, char *tekst_2 )           // wersja wskaźnikowa (1)
{
    while( *tekst_1 == *tekst_2 )
    {
        if( *tekst_1 == '\0' )
            return( 0 );
        tekst_1 = tekst_1 + 1;
        tekst_2 = tekst_2 + 1;
    }
    return( *tekst_1 - *tekst_2 );
}
```

```
int strcmp( char *tekst_1, char *tekst_2 )           // wersja wskaźnikowa (2)
{
    for( ; *tekst_1 == *tekst_2 ; tekst_2++ )
        if( !*tekst_1++ )
            return( 0 );
    return( *tekst_1 - *tekst_2 );
}
```

```
... // przykładowe zastosowanie funkcji strcmp
char tekst[100];
cin >> tekst;
if( strcmp( tekst , "Kowalski" )==0 )
    cout << "Podales tekst: \"Kowalski\" ";
...
```

Inne wybrane funkcje z biblioteki <string.h>

```
size_t strlen( const char *s )
```

od ang. „ **string length** ”

Funkcja wyznacza i zwraca długość (ilość znaków) łańcucha **s** (bez znaku '\0')

```
char *strcat( char *dest, const char *src )
```

od ang. „ **string concatenate** ”

Funkcja dodaje łańcuch **src** (ang. *source*) do łańcucha **dest** (ang. *destination*)

Zwraca wskaźnik na połączony łańcuch (**dest**)

```
char *strchr( const char *s, int c )
```

od ang. „ **string char** ”

Funkcja szuka pierwszego wystąpienia znaku **c** w podanym łańcuchu **s**

Zwraca wskaźnik na znalezioną pozycję wystąpienia lub adres **NULL**.

```
char *strrchr( char *s, int c )
```

od ang. „ **string right char** ”

Funkcja szuka ostatniego wystąpienia znaku **c** w podanym łańcuchu **s**

Zwraca wskaźnik na znalezioną pozycję wystąpienia lub adres **NULL**.

```
char *strstr( char *s, const char *sub )
```

od ang. „ *scans string for substring* ”

Funkcja szuka pierwszego wystąpienia łańcucha **sub** w podanym łańcuchu **s**

Zwraca wskaźnik na znalezioną pozycję wystąpienia lub adres **NULL**.

```
char*strupr( char *s )
```

od ang. „ **string upper** ”

Funkcja zamienia zawartość łańcucha **s** na duże litery

```
char*strlwr( char *s )
```

od ang. „ **string lower** ”

Funkcja zamienia zawartość łańcucha **s** na małe litery

Przykłady operacji na łańcuchach znaków

```
1) #include <stdio.h>                // przykład zamiany wszystkich liter na duże
#include <ctype.h>

// standardowe funkcje zamiany łańcuchów na małe lub duże litery
// #include <string.h> → char *strlwr(char *s);   char *strupr(char *s);

char *Zamien_Na_Duze( char* tekst )
{
    char *wsk = tekst;
    do
        *wsk = toupper(*wsk );        // zamiana pojedynczej litery na dużą
    while(*wsk++ );
    return( tekst );
} //----- Zamien_Na_Duze

void main( void )
{
    char lancuch_testowy[100] = "abcdefghijklmnpqrstuvwxyz";
    printf( "%s\n" , Zamien_Na_Duze ( lancuch_testowy ) );
}
```

```
2) #include <stdio.h>                // przykład zamiany pierwszych liter wyrazów
#include <ctype.h>

char *Slova_Na_Duze( char* tekst )
{
    char *wsk = tekst;
    if( !*wsk ) // jeżeli tekst pusty to zakończ działanie
        return(tekst);
    *wsk = toupper( *wsk );           // zamiana pierwszej litery
    while( *++wsk )
        if( *(wsk-1) == ' ' )        // jeżeli poprzedzający znak jest spacją
            *wsk = toupper( *wsk ); // zamiana znaku na dużą literę
    return( tekst );
} //----- Slova_Na_Duze

void main( void )
{
    char lancuch[100] = "to jest  probka tekstu ";
    printf( "%s\n" , Slova_Na_Duze( lancuch ) );
}
```

```

3) #include <stdio.h>                                // funkcja zamieniająca zadane fragmenty tekstu
    #include <string.h>

    void Zamien_Fragmenty( char* tekst,
                           char* stary_wzorzec,
                           char* nowy_wzorzec )
    {
        char* wsk = tekst;
        int dlugosc_starego = strlen( stary_wzorzec );
        int dlugosc_nowego = strlen( nowy_wzorzec );
        do {
            wsk = strstr( tekst, stary_wzorzec );
            if( wsk ) // if( wsk != null )
            {
                // ewentualne zsunięcie lub rozsunięcie tekstu
                memmove( wsk + dlugosc_nowego ,
                        wsk + dlugosc_starego ,
                        strlen( wsk + dlugosc_starego ) + 1 );
                // wpisanie nowego wzorca w przygotowane miejsce
                memcpy( wsk, nowy_wzorzec, dlugosc_nowego);
            }
        } while( wsk );
    } //----- Zamien_Fragmenty

    void main( void )
    {
        char tekst[200] = "Ala ma kota a Ola ma Asa";
        printf( "Stary tekst: %s\n" , tekst );
        Zamien_Fragmenty( tekst, "ma", "miała" );
        printf( " Nowy tekst: %s\n" , tekst ); // "Ala miała kota a Ola miała Asa"
    }

```

UWAGA!

- Zastosowanie w powyższym przykładzie funkcji strcpy zamiast memmove będzie generować błędy (gdy nowy wzorzec będzie dłuższy od stary wzorzec)
np. `strcpy( wsk+dlugosc_nowego, wsk+dlugosc_starego );`
utworzy tekst: " Ala ma ko ko ko ko ko ko ko k"
- Definicja: `char* tekst = "Ala ma kota a Ola ma Asa";`
jest równoważna: `char tekst[24+1] = "Ala ma kota a Ola ma Asa";`
Ponieważ podczas zamiany tekst może się wydłużyć (poprzez wstawienie dłuższych fragmentów), więc zmienna tekst powinna być tablicą większą niż długość inicjującego tekstu.